

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרָטוֹת מִקֵּץ יוֹם ג' דַּחֲנוּכָה כ"ז בְּסֵלּוֹ ה'תשפ"ב

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / רַבִּיעִי עִם רַש"י

הַיּוֹם בְּחֲמִשׁ שֶׁבַע שָׁנוֹת הָרַעַב מִתְחִילוֹת. הַשְּׁבֻטִים יוֹרְדִים לְמִצְרַיִם כְּדִי לַקְנוֹת אוֹכֵל. יוֹסֵף מִתְאַזְרָה אֲלֵיהֶם עַל מַנְת שִׁיעָשׂוּ תְשׁוּבָה וְאוֹמֵר לָהֶם לְהֵבִיא אִיתָם אֶת בְּנֵימִין.

שֶׁבַע שָׁנוֹת הָרַעַב: שֶׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבֻעַ, בְּהֵם הָיָה הָרַבָּה אֲכָל, הַסְתִּימוּ. עִבְשׂוּ הַחֲלוֹ שֶׁבַע שָׁנוֹת הָרַעַב, רָעַב בְּכָל מְקוֹם. אֲבָל בְּמִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם, כִּי־יִוֹסֵף אָגַר מִסְפִּיק לְכֻלָּם. אֲנָשִׁים גַּם אָגְרוּ בְעֶצְמָם אֲבָל הִתְבוּאָה שְׁלָהֶם הִרְקִיבָה.

לְכוּ, כְּשֶׁהֵם הָיוּ רַעֲבִים, הֵם בָּאוּ לְיוֹסֵף בְּשִׁבִיל חֲטָה. הָיִיתָ שְׁלֹאֲבָרָה הָיְתָה מִצּוּה לַעְרוֹךְ בְּרִית מִלָּה לְכָל עֶבְדֵיךָ, וְהָיִיתָ וְכָל הָאֲנָשִׁים בְּמִצְרַיִם, הָיוּ בְעֶצְמָם כְּמַעַט הָעֶבְדִּים שֶׁל יוֹסֵף, הוּא דָרַשׁ מִכֻּלָּם לַעְרוֹךְ בְּרִית מִלָּה לְפָנָי שִׁיתֵן לָהֶם מִשְׁהוּ.

הַמִּצְרַיִם הִתְלוֹנְנוּ לְפָרְעָה, וּפָרְעָה שָׁאל אוֹתָם לְמָה הֵם לֹא אָגְרוּ מִזֶּן מִשְׁל עֶצְמָם? הֵם אָמְרוּ לְפָרְעָה שְׁכָל מָה שֶׁאָגְרוּ הִרְקִיב!

פָּרְעָה הִבְחִין שֶׁבְעֶצְמָם יוֹסֵף גֵּרָם שִׁזָּה יִרְקִיב וְאָמַר לָהֶם שְׂאֵם בְּכַחוֹ שֶׁל יוֹסֵף לְגֵרָם לְתִבּוּאָה שְׁלָהֶם לְהִרְקִיב, הָרִי שְׂאֵם יוֹסֵף יִכְעַס עֲלֵיהֶם, מִי יוֹדֵעַ מָה עוֹד הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת! " לְכוּ וְקִיְמוּ אֶת מַה שִׁיֹּסֵף אוֹמֵר לָכֶם. בָּלֵם עֲבְרוּ בְרִית מִלָּה.

כְּשֶׁהָרַעַב נִהְיָה כָּל כָּף כְּבֵד שֶׁאֲפִלוּ לְאֲנָשִׁים הָעֲשִׂירִים לֹא הָיָה אֲכָל, יוֹסֵף פָּתַח אֶת כָּל הַמַּחְסָנִים וּמָכַר אֶת הַתְּבוּאָה לְמִצְרַיִם. אֲנָשִׁים מִכָּל מְקוֹם בָּאוּ לַקְנוֹת אֲכָל, בְּגִלְל שֶׁלֹּא הָיָה אֲכָל בְּשׂוּם מְקוֹם. **יַעֲקֹב שׁוֹלַח אֶת הַשְּׁבֻטִים לְמִצְרַיִם:** גַּם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן – אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא הָיָה מִזֶּן. יַעֲקֹב שָׁמַע שִׁישׁ מִזֶּן בְּמִצְרַיִם וְגַם הָיְתָה לוֹ נְבוּאָה שֶׁבְּמִצְרַיִם יֵשׁ מִשְׁהוּ שִׁיכּוֹל לְגֵרָם לוֹ לְהִרְגִישׁ יוֹתֵר טוֹב בְּנוֹגַע לְאֲבָדוֹן שֶׁל יוֹסֵף.

לְמִשְׁפַּחָה שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה נֶס. וְעַדִּין הָיָה לָהֶם קֶצֶת מִזֶּן לְאֲכָל!

לְשֶׁבֻטִים הָיָה בְּטַחוֹן בֵּה' שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה לָהֶם עוֹד נְסִים וְהֵם לֹא דָאָגוּ שֶׁהַמִּזֶּן שְׁלָהֶם יִגְמַר. הֵם יָדְעוּ שֶׁאֲבָרָה וְיִצְחָק הָיוּ צְרִיכִים לַעֲזֹב אֶת הָאֶרֶץ כְּשֶׁלֹּא הָיָה מִזֶּן, אֲבָל זֶה הָיָה רַק בְּגִלְל שֶׁה' נָסָה אוֹתָם.

ובעצם, אחרי שהם עמדו בנסיון, אצל יצחק גדלו הרבה מאוד חטים!

השבטים לא ראו כל סבה למה ה' צריך לנסות אותם, .

יעקב ידע שגם הישמעאלים וגם האדומים לא יבינו למה אברהם ויצחק היו צריכים לצאת לגלות ואלו יעקב ומשפחתו לא. והם יאמרו שזה בגלל שהם יותר טובים מאברהם ויצחק! אם הם יאמרו את זה, השבטים יענשו על ידי בית דין של שמים, והם יאלצו לרדת למצרים בכל מקרה.

לכן יעקב אמר להם: " אל תעמידו פנים באלו יש לנו מספיק אכל כל הזמן, יש לנו רק קצת, אנחנו לא צריכים להתנהג אחרת מכל האנשים ולא לעשות משהו בנדון. אין שום הבטחה שה' ימשיך לעשות לנו נסים. אל תקחו סכין שאנחנו נשאר רעבים! לכו למצרים וקנו לנו אכל.

הלשון של הפסוק הוא: "רדו שמה" – לרדת לשם. אותיות רד"ו בגימטריה הם 210, רמז לעבדה שבני ישראל יהיו במצרים 210 שנים.

יעקב הורה להם, שכל אחד יכנס לתוך מצרים דרך שער אחר כדי שאף אחד לא יראה אותם יחד ויתן בהם עין הרע.

כשהשבטים הבחינו שיעקב חושב שאולי יוסף נמצא במצרים, הם הבינו שעכשו הם צריכים לחפש אותו ולנסות להביא אותו הביתה. כלם הרגישו רע על כך שמכרו את יוסף (חלקם אפלו חשו רע יותר מהאחרים) הם היו מוכנים לשלם כמה שזה יעלה כדי לקנות את יוסף חזרה ולהביא אותו הביתה.

יעקב לא שלח את בנימין למסע, כיון שהוא חשש, אחרי הכל, רחל נפטרה כשהוא היה בדרך, יוסף גם נעלם בשהלך בדרך. הוא לא רצה שבנימין יצא לדרך כיון שזה יכול להיות מסוכן.

חלומו של יוסף מתחיל להתגשם: לכן השבטים כלם ירדו למצרים. הם השתחוו בפני יוסף, שמכר את המזון. יוסף ידע שאלה האחים שלו, אבל הוא לא אמר להם מי הוא (הוא רצה קודם לודא שהם עשו תשובה על המכירה שלו, שזה מראה שהם מוכנים לבוא לגור במצרים כדי שהיהודים יוכלו יותר מאחר לקבל את התורה). יוסף העמיד פנים באלו שהוא לא מכיר אותם ודבר אליהם בצורה לא נעימה. (לפעמים דבר אליהם יפה, כדי שהשבטים יאמינו לו יותר מאחר כשהוא יגלה להם מי הוא באמת).

יוסף העמיד פנים באלו הוא לא יודע לדבר בלשון הקדש- עברית, והציב את מנשה (שהיה אז בן 7) כדי לתרגם את מה שהם אומרים.

יוסף שאל אותם: "מהיכן אתם?"

השבטים ענו: "מכנען, באנו לקנות מזון".

השבטים לא זהו את יוסף כיון שהוא היה נראה מאוד שונה וצמח לו זקן.

למרות שהיה יכול לעשות להם דברים רעים, כיון שהן מכרו אותו, יוסף התנהג אליהם כמו אחים ורחם עליהם.

יוסף זכר את החלום שלו, בו השבטים השתחוו אליו וראה בעת כיצד האחים שלו משתחוים אליו כשהם קונים ממנו תבואה! הוא ראה שהחלומות שלו מתקיימים, ועכשו היה צריך שבנימין ירד אף הוא למצרים כדי שהחלום שלו יהיה אמת. יוסף החליט להתחכם אליהם כדי לגרם להם להביא את בנימין למצרים.

יוסף גורם לאחיו לחזור בתשובה:

- "אתם מרגלים!" יוסף אמר לאחים.

- "לא, אנחנו רק מגיעים כדי לקנות אכל! אנחנו בלנו אחים, אנחנו לא מרגלים!" השיבו השבטים.

- אבל אם אתם אחים, מדוע נכנסתם דרך שערים שונים? ברור שאתם משקרים!"
הם ענו: "לא, אנחנו 12 אחים, הצעיר ביותר נשאר בבית, ואחד האחים נעדר. הלכנו בדרכים שונות כדי שנוכל לחפש אותו במקומות שונים".

יוסף שאל: "האם תהיו מוכנים לשלם הרבה כסף אם תמצאו אותו כעבד והאדון לא יסכים לשחרר אותו?"

"בן־דאי!" ענו השבטים.

"ומה אם לא יסכימו לשחרר אותו אפלו אם תתנו הרבה כסף?" שאל יוסף.

"אז נצטרף להרוג את האדון כדי להחזיר את האח שלנו הביתה". השיבו לו השבטים.

יוסף מנסה לגרם לשבטים להביא אליו את בנימין: יוסף אמר: "אתם רואים! אמרתי לכם שאתם מרגלים! אתם רוצים להרוג אנשים! אני רואה בכוס הקסם שלי שאתם הרגתם את האנשים של שכם, ועכשו אתם רוצים להרוג גם את המצריים!"

"אתן לכם הזדמנות להוכיח שאתם אומרים את האמת: אחד מכם צריך ללכת ולהביא את האח הצעיר ביותר, וכל היתר ישארו כאן בבית הסהר. אם אתם לא מביאים אותו, אני אדע שאתם שקרנים ואני נשבע בחיי פרעה שאתם מרגלים (אם יוסף היה צריך להשבע על משהו שלא היה 100% נכון, הוא נשבע בשמו של פרעה).

יוסף אסר אותם בבית הסהר למשך שלושה ימים כדי לתת להם הזדמנות להחליט.

ביום השלישי הוא אמר: "החלטתי להקל עליכם. עשו את מה שאמר לכם ותוכלו לחיות. אתם יכולים לסמוך עלי, אני אדם שמאמין בה".

תהלים / יום כ"ז לחדש פרקים ק"כ- קל"ד

בתהלים, דוד המלך מדבר לה' בשם כל יהודי. זו הסבה שאומרים תהלים, דוד המלך נתן לנו את המלים לתאר לה' את הרגשתנו. בדומה לתפלה שאנשי הכנסת הגדולה קבעו את המלים שסייעו בעדינו להתפיל.

בסוף הפרק מדבר על הגלות של היהודים בעם הערבי. נאמר **"אני שלום וכי אדבר, המה למלחמה"** – אני רוצה שלום, אבל כאשר אני מדבר על כך, זה גורם לגויים לרצות להלחם בנו.

יש לפסוק זה גם משמעות רוחנית, - הנשמה שלנו לא רוצה לעמד בנסיון לפני ה' ועל ידי שרואה את כל תאוות העולם. הנשמה רוצה רק לחשב על התורה והמצוות. לכן ישנה הלכה שאסור ללכת במקום שבו יש משהו לא צנוע, או שבו יש עבודה זרה. אנו לא מחפשים הזדמנויות למלחמה עם היצר הרע. זו הכוונה "אני שלום".

אבל ה' ברא את היצר הרע, ואת כל הדברים הלא טובים בעולם, כדי להפריע לנו בכל מקרה, כמו מלחמה אמיתית. וזה הנאמר בפסוק "המה למלחמה".

ובכל זאת דוד המלך מתחיל את הפרק הזה במלים "שיר למעלות" - אדם שר כשהוא שמח! דוד המלך גם הוא שמח, בגלל שידע שה' רק מנסה אותו. הוא רוצה שהנשמה שלנו תוכיח שהיא חזקה ולא תרשה לעצמה להשתכנע על ידי היצר הרע ותאוות העולם הזה. ואז, הכוח העמוק ביותר של הנשמה יתגלה ויתן לנו סבה מצינית לשמוח ולשיר לה'.

למה הכוונה שבוחנים מישהו עד שכחותיו הנסתרים יצאו לפעל?

חשבו על משחק בחבל. אם אלו שמגלגלים, תמיד יגלגלו לאט, לעולם לא תוכלו לדעת כמה מהר אתם יכולים באמת לקפץ. אם המגלגלים יגלגלו מהר יותר ויותר, הקופצים יקפצו טוב יותר ומהר יותר, עד שיגיעו

למצב שיוכלו לקפץ מהר יותר ממה שחשבו קודם שהם יכולים! "הקפיצות הנסתרות" האלה מוציאות לפעל וכלם יכולים לראות כמה אתם קופצים טוב.
הדבר נותן ליהודי סבה מצוינת לשמוח ולשיר לה'.

תניא / לקויטי אמרים פרק ג' (כח כסלו שנה מעברת)

בקצרה: ה' נתן לכל יהודי 10 כוחות מיוחדים, בתוך הנשמה שלו - שכל ומדות שעוזרים לנו לעשות את השליחות שלנו בעולם.

היום אנחנו נלמד עוד על הנשמה, הנפש השנית, שהיא חלק מה'.

כדי להבין את זה טוב יותר, נתן משל: בוא נאמר שיש לנו רעיון לבנות חנכיה גדולה לכבוד החנכה. אז אתם חושבים על זה, ואתם חושבים שאם תכינו את זה מלגו, תוכלו לבנות חנכיה בגבה שלכם וזו תהיה חנכיה מאוד יפה. אתם מתכננים איך תכינו את החנכיה ומחליטים שזה יהיה פרויקט שלכם לחנכה.

ברגע שזה הופך להיות פרויקט שלכם, אתם רוצים לוודא שהוא אכן יצא לפעל, אתם לא רוצים ששום דבר יפריע לכם להכין את החנכיה היפה הזו, שתעשה כל כך הרבה "פרסומי ניסא".

היות ומה שאתם רוצים לעשות זו מצוה, אתם משתמשים בנשמה כדי לעשות את זה. בפרק הזה האדמו"ר הזקן מלמד אותנו עוד על הנשמה הזו. שה' נתן לה 10 כוחות וכלים מיוחדים כדי להתחבר לה' ולעשות את מה שה' רוצה.

בדגמה / משל שנתנו אנחנו יכולים לראות את הכלים שה' נתן לנשמה שלנו

1. הרעיון - שהיה לנו, זו חכמה

2. הפרטים - איך לבנות את זה, זו בינה.

3. להפוך את זה לפרויקט של עצמנו - זה הדעת.

שלושת הכלים האלו נקראים כלי השכל שה' נתן לנו במח.

(וזו המשמעות של חב"ד - חכמה בינה ודעת! החסידות שלנו נקראת חסידות חב"ד בין שאנחנו משתמשים בשכלנו ללמד על ה' ובכך אנחנו יודעים איך לעבד את ה' בדרך הנכונה).

ואז יש את הכוחות של הלב - הרגשות שלנו:

1. אהבה שלנו - חסד

2. לחשש מדברים שעלולים להפריע לנו להוציאו לפעל - גבורה.

3. שני אלו הנם הכוחות העקרניים של הלב, הנקראים מדות, בסך הכל ישנם שבע מדות בלב, אבל כלם נובעות משתי אלו, האהבה והיראה.

הרגשות האלה עוזרים לנו לוודא שאכן נבנה את החנכיה שלנו ונעמיד אותה על תלה.

(הנה השמות של המדות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות).

כשה' ברא את העולם ה' אף הוא השתמש בכוחות האלה, ה' נתן לנו את אותם כלים שיש לו, בגלל שהנשמה שלנו היא חלק מה'.

היום יום / כ"ז בסלו

היום הוא ה'ר שלישי של חנכה, האדמו"ר הזקן יצא ממאסר בפעם השנייה בשנת ה'תקס"א!

בפעם הזו, הישיבה במאסר לא הייתה מפחידה כמו בפעם הראשונה. אבל הייתה גרוועה יותר כיון שבפעם הזו האדמו"ר הזקן היה בבית הסוהר בגלל מה שחסידות מלמדת והאנשים ששמו אותו בכלא היו בכעס גדול על זה (אפלו גרווע יותר מהכעס בספור של י"ט כסלו) הם רצו לעצור את החסידות! המקום שבו האדמו"ר הזקן היה בכלא נקרא "טיניי סובייט".

ספר המצוות / מצוות לא תעשה קל"א

אתמול למדנו שאסור להשאיר חלק מהקרנף אחרי הזמן שהתורה הקציבה לאכילתו. המצוה של היום, **מצוות לא תעשה קל"א**, שאסור לאכול אחרי שעבר זמן הקרנף.

רמב"ם / הלכות פסולי המקדשין פרקים ח', ט', י'

היום לומדים אלו קרבנות יתכן ונצטרף להקריב שוב.

פרק ח'- אם העופות לקרבנות מתערבות ביניהם, עלינו לדעת מה לעשות.

פרק ט'- מה אם העופות לקרבן התעופפו להם, או התערבו עם קבוצה נוספת של עופות.

פרק י'- מה קורה אם מישהו מביא עופות עבור שני סוגי קרבנות, אבל הכהן הקריב את הכל על גבי המזבח כמו סוג אחד של קרבן. האם הם עדין נחשבים כקרבן?

דרכי החסידות / חנכה

הרבי התחיל משהו מיוחד מאוד. "כולל תפארת זקנים" ו"חכמת נשים" – שבו אנשים יכולים ללמוד תורה ולשמע שעורים בגיל מבגר. הם היו מגיעים לרבי מדי פעם והרבי היה אומר שיחה מיוחדת עבורם. הרבי החל את התכנית המיוחדת הזו בגלל שלעתים אנשים העבירו את הוריהם לבית אבות ורק בקרו אותם מדי פעם. הם לא הפנימו עד כמה האנשים המבגרים הם מיוחדים וכשהם מתבגרים הם יודעים עוד יותר דברים.

באחת השנים בחנכה, הרבי דבר שיחה בפני קבוצת כולל תפארת זקנים וחכמת נשים, על מפגש עם אנשים אחרים. הם מאחלים אחד לשני "בקר טוב", "שיהיה לך יום טוב". כששני אנשים נפגשים יחד, הם גורמים שהיום יהיה יום טוב על ידי אחולים אחד לשני. וזה חשוב יותר לגבי חנכה שהוא חג. כשנפגשים יחד, יש לאחל אחד לשני את האחול המיוחד לחג- חג שמח- גיט יום טוב!